

hoeveelheden radium nogal eens vage buikkachten tijdens en na de behandeling werden gehoord, deze nimmer waargenomen bij de aanwending der vermelde groote hoeveelheden radium. Merkwaardig is ook, dat in 50 pCt. der gevallen, waarin amenorrhoe optrad, de gewone verschijnselen van het climacterium, in het bijzonder de bekende congestiën naar het hoofd, niet optraden.

A. H. M. J. VAN ROOY.

Behandeling van furunkels en van furunculose. — Onder het hoofd „Kriegsaphorismen eines Dermatologen” geeft P. G. UNNA in de *Berl. klin. Wochenschrift*, 1915, n^o. 9 en volgende, korte, eenvoudige voorschriften voor de behandeling van verschillende huid-aandoeningen, door iederen arts toe te passen, maar daarom zeker nog niet iederen arts bekend.

Als ideaal van behandeling van den furunkel, die aan het cito, tuto et jucunde zeker ook het voordeel van hoogsten eenvoud paart, mag wel het volgende voorschrift gelden: de arts let nauwkeurig op de richting der haren in de streek, waar de furunkel zit, pakt dan met de linker hand een breede huidplooi zóó op, dat de furunkel den top der plooi vormt en drukt die eenige seconden zacht, totdat ergens bovenop een wit, bloedledig plekje komt; dit is het centrum van den hollen cylinder, die door de kokken om de haarschacht wordt gevormd en tot het ontstaan van den furunkel aanleiding geeft.

In dit witte puntje steekt men nu snel, zonder de huidplooi los te laten, een zwak gloeiende naald, 3—4 mM. diep, precies in de richting der haren, dus meestal schuin. Men kan hiervoor den mikrobrander of wel den fijnsten PAQUELIN-brander gebruiken, maar iedere stevige naald (praepareer- of stopnaald op een kurk), waarvan men de punt in een spirituslamp gloeiend maakt, is voldoende.

Verrassend is, hoe, daar kokken en ettergif vernietigd zijn, op hetzelfde oogenblik ook het gevoel van spanning en de pijn ophouden. Men laat de plooi nu los en drukt met den vinger op de gebrande plek, die nu op druk onpijnlijk moet zijn. Is er nog ergens pijn, dan is daar de haard niet goed getroffen en moet daar nog eens op dezelfde wijze worden ingestoken. Verband is onnoodig. Een litteken blijft niet achter.

Behandeling met de kruissnede noemt UNNA mishandeling en het dan noodzakelijke verband is dikwerf oorzaak van besmetting der omgevende huid.

Bij uitgebreide furunculose, als het uitbranden van iederen furunkel afzonderlijk om een of andere reden niet mogelijk is, raadt UNNA in plaats van de kwikzilvercarbol- en van de salicylkreosootpleister, die te velde (en ook elders gedurende den oorlog) wel eens konden ontbreken of schaarsch worden, als bijzonder werkzaam een pasta

aan van: bolus 20, glycerine 10, ichthyol 5; deze pasta, onder een niet doorlatend verband, verweekt in korten tijd de hardnekkigste furunkel-haarden en doet ze resorbeeren.

Mochten ook bolus en ichthyol ontbreken, dan wordt het voorschrift: sulph. depurati, zinci oxydati, calc. carbon. $\bar{a}\bar{a}$ 10, glycerin. 30. Deze pasta is zeer geschikt, als de huid reeds erg geprikkeld is, en wordt, na uitbranding van de dikste knobbels, over de geheele aangedane oppervlakte uitgestreken en met een niet doorlatende stof bedekt. Is de huid niet geprikkeld, dan kan men de pasta van SCHARFF (sulph. depur., terebinthinae $\bar{a}\bar{a}$ 40, ac. salic., ol. terebinth. $\bar{a}\bar{a}$ 10) gebruiken, die ook goed helpt tegen rheumatische pijnen en spierrheumatiek.

In plaats van de kwikzilvercarbopleister kan dienen: ungt. hydrarg. ciner. 25, ol terebinth. 5, emplast. oxyd. plumbi 20. De furunkel wordt met een weinig zalf bedekt en daarop een stukje zeer dun guttaperchapapier of leukoplast geplakt. Deze goed klevende pleistertjes kunnen tot de genezing blijven zitten.

Bekend is de furunkelachtige ontsteking der huid in de okselholte, vooral na langdurig sterk zweeten, beginnende als kleine knobbeltjes in de cutis, langzaam tot de grootte van een hazelnoot en grooter zwellende, doch niet in de diepte dringende. Ontsteking en spanning zijn minder dan bij furunkels; tenslotte worden het weeke abscessen, die goeden etter doch geen weefselprop bevatten, zich niet gemakkelijk van zelf sluiten, licht recidiveeren en geen aanleiding geven tot metastase of sepsis, enz.. Bij de kleine knobbels acht UNNA het uitbranden met de heete naald de eenige goede behandeling. Bij grootere abscessen scheert men de okselholte, ontledigt de abscessen met kleine prikjes en beplakt de okselholte met de laatstgenoemde pleistermassa en een stukje fijn guttaperchapapier. Zóó is loopende behandeling mogelijk en men heeft geen verband noodig, dat op deze plaats toch zoo moeilijk is te leggen.

D. H. KOETSER.

Maaguitspoeling bij phenolvergiftiging. — Door D. I. MACHT is een onderzoek ingesteld naar de waarde van alcohol en natriumsulfaat als tegengif bij phenolvergiftiging (*John Hopkins Hospital Bulletin*, April 1915). Doordat alcohol een uitstekend middel is bij uitwendige verbranding met phenol, is men er toe gekomen, ook bij maagspoeling na inwendige vergiftiging alcohol te gebruiken, en door verschillende schrijvers is deze tot dat doel warm aanbevolen. Anderen betwijfelen zijn waarde. Evenzoo wordt verschillend geoordeeld over de werking van natriumsulfaat, dat reeds in 1876 door BAUMANN een scheikundig tegengif van phenol werd genoemd, dat onschadelijk wordt gemaakt door de vorming van gepaarde sulfaten. MACHT wenschte, bij het bestaande verschil van meeningen, de dierproef te